

Dosarul nr. 3ra-1444/19

prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (L.Potînga)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Malîi, E.Palanciuc, Vl.Clima)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Roibu Vasile împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni cu privire la anularea deciziei, obligarea de a recunoaște dreptul la pensie și de a stabili, calcula și achita pensia,

împotriva deciziei din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

c o n s t a t ă:

La 27 decembrie 2018 Roibu Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni privind anularea deciziei, obligarea de a recunoaște dreptul la pensie și de a stabili, calcula și achita pensia.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 19 septembrie 2018 a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni o cerere privind stabilirea pensiei pentru procurori, iar prin decizia nr. 25/2018/26254 din 09 octombrie 2018 aceasta a refuzat stabilirea pensiei solicitate, invocând lipsa de temeii ca urmare a modificării legislației.

A relatat reclamantul că la 06 noiembrie 2018 a contestat prin cerere prealabilă decizia indicată Casei Naționale de Asigurări Sociale, însă aceasta a refuzat admiterea solicitărilor înaintate prin scrisoarea nr. R-2500/18 din 30 noiembrie 2018, recepționată de reclamant la 06 decembrie 2018.

A considerat reclamantul soluțiile pîrîtelor ca fiind eronate în contextul în care la data realizării dreptului la pensie întrunea condițiile stabilite de legislația în vigoare la data respectivă, inclusiv în contextul în care angajatorul a confirmat stagiul special realizat de 17 ani și 20 zile.

A declarat reclamantul că pârâtele eronat au determinat că stagiul său de cotizare constituie 25 ani și 4 luni, deoarece la 31 decembrie 2017 reclamantul înregistra un stagiu mai mare de 34 de ani, pârâtele greșit neincluzând în stagiul de cotizare calculat toate perioadele pertinente.

A solicitat reclamantul anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni nr. 25/2018/26254 din 09 octombrie 2018, a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. R-2500/18 privind refuzul stabilirii pensiei de procuror reclamantului, cu obligarea de a recunoaște dreptul la pensie și de a stabili, calcula și achita procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută, cu începere din 01 octombrie 2018.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central acțiunea a fost admisă și s-au anulat deciziile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni nr. 25/2018/26254 din 09 octombrie 2018 și a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. R-2500/18 privind refuzul stabilirii pensiei de procuror reclamantului, cu obligarea de a recunoaște dreptul la pensie și de a stabili, calcula și achita reclamantului pensia de procuror în proporție de 75% din plățile lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție de procuror deținută, cu începere din 01 octombrie 2018.

Prin decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale.

La adoptarea soluției sale instanța de apel a apreciat ca fiind nefondat argumentul apelantei referitor la faptul abrogării art. 46/2 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat prin efectul Legii nr. 290 din 16 decembrie 2016, deoarece în cazul dat dreptul la pensia de procuror, dobândit de intimat anterior datei intrării în vigoare a acestei din urmă Lege nu poate fi nici anulat, nici stins prin efectul Legii posterioare în contextul în care aceasta nu produce efecte retroactive potrivit art. 6 Cod civil (în redacția în vigoare la data realizării raportului juridic litigios) și art. 73 al Legii privind actele legislative (în vigoare la aceeași dată).

Prin urmare, argumentele apelantei la dispozițiile art. 73 al Legii privind actele legislative în contextul pierderii efectelor normei abrogate și neadmiterii efectului ultraactiv al acesteia sunt apreciate de instanța de apel ca fiind eronate în contextul în care în prezenta speță nu se pune problema dată, ci punerea efectivă în aplicare a Legii în vigoare la data dobândirii de către solicitant a dreptului la pensie, ce nu poate fi stins prin efectul Legii ulterioare, constatare ce se regăsește și în jurisprudența națională.

La 06 noiembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost inițiat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

La data de 31 octombrie 2019 Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a fost expediată decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2019 (f.d. 11, vol.II), însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada recepționării deciziei recurate.

Astfel, recursul declarat la 06 noiembrie 2019 de Casa Națională de Asigurări Sociale este în termenul prevăzut de lege,

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul

declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru